

«Людзі хочуць жыць нармальна, і мы ў любой сітуацыі павінны забяспечыць гэта нармальнае жыццё»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

«**Наша эканоміка падвяргаецца беспрэцэдэнтнаму па маштабе і глыбіні ціску звонку. Агрэсіўная рыторыка, і не толькі яна, але і дзеянні захоўваюцца. А значыць, трэба правесці дасканалы аналіз мер, якія мы прымаем.** Думаю, што гэта ўжо зроблена. Мы бачым не першы раз гэтыя чарговыя пакеты санкцый. Больш за тое, мы да гэтага рыхтаваліся, як мінімум паўгода», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён паведаміў, што для рашэння праблемы санкцый існуе ва ўрадзе так званы антыкрызісны штаб. Ды і ў цэлым, увесь урад, на думку кіраўніка краіны, павінны займацца гэтымі пытаннямі прыняцыва, дакладна, па-ваеннаму. Прэзідэнт падкрэслівае, што пакуль краіна здолела захаваць эканамічны рост і не дапусціць пераносу большасці праблем на паўсядзённае жыццё людзей.

«І гэта галоўная задача. **Якія б ні былі санкцыі, як бы на нас ні ціснулі, што б з намі ні спрабавалі зрабіць, тут мы павінны прымаць такія меры, каб людзі гэтых санкцый не адчулі. Прынамсі, каб гэтыя санкцыі і меры не вызначалі жыццё людзей. Запомніце, гэта галоўнае**», — звярнуў увагу Аляксандр Лукашэнка.

Вынікі дзесяці месяцаў дэманструюць, што валавы ўнутраны прадукт павялічыўся на 2,4 працэнта, расце прамысловая вытворчасць (на 7 працэнтаў), прычым практычна ва ўсіх яе падгалінах. Больш за 60 працэнтаў прамысловай прадукцыі, што вырабляецца ў краіне, пастаўляецца на экспарт. Пры гэтым у глабальным рэйтынгу па індэксе канкурэнтаздольнасці прамысловасці (па даных ААН) Беларусь займае 46-е месца сярод 152 краін свету.

Гэта пацягнула за сабой, кажа Прэзідэнт, павелічэнне экспарту тавараў і паслуг на 33 працэнта, а ў краіну дадаткова паступіла 8,5 млрд долараў. Скалаўся рэкордны станючы знешнегандлёвы баланс больш як 2,7 млрд долараў.

Шмат у чым дзякуючы такой уважанай макраэканамічнай палітыцы ў нас нядрэнна паказчыкі плацежнага балансу, а значыць, устойлівы курс і спакой на фінансавым рынку, падкрэсліў кіраўнік краіны. Стабільна расце сярэдняя заробатная плата, якая ў кастрычніку ўшчыльную падышла да 1500 рублёў. Кожны чацвёрты работнік у краіне атрымлівае заробатную плату большую за гэты ўзровень, тады як год таму іх доля складала толькі 16 працэнтаў.

Прэзідэнт звярнуўся да прэм'ер-міністра Рамана Галоўчанкі: «Вось што я ад урада хачу бачыць у наступным годзе: захавайце вось гэты ўзровень абароненасці насельніцтва. Вось што ёсць у гэтым годзе, трэба захаваць. І крыху панізіць інфляцыю. Гэта разам з Калаурам (Павел, старшыня Праўлення Нацбанка. — «Зв.»). Усё. Я больш ад вас не патрабую ў гэтай сітуацыі».

Аляксандр Лукашэнка адзначае, што справа нават не ў санкцыях — з-за штама каранавіруса «Амікрон» пачала зніжацца сусветная эканоміка.

«Калі сусветная эканоміка апускаецца, яна будзе ў гэтую варонку зацягваць і Беларусь. Будзе цяжка разлічваць на нейкія влізныя прарывы, паказчыкі, ВУП сем працэнтаў дададзім або вышэй за сусветныя. Мы рэалісты. **Таму галоўная наша задача — вось узровень гэтага года захаваць. Ён невывсокі ў нас. І па заробках, сацыяльнай абароненасці, але дастатковы для таго, каб жыць. Няхай людзі не абураюцца. Жыць можна. Толькі трэба ім варушыцца трошкі. Як я ўжо казаў, распранайцеся і пачынайце працаваць. Ну калі яшчэ трошкі дададзіце, ну, тады — героі**», — матывуе Прэзідэнт.

«Мы не павінны думаць, што вырашылі ўсе праблемы. Тут напружаная праца дзяржаўнага апарату, усяго народа і збег абставін. Дзесьці нам і пашчасціла — і ў пандэмію мінула года мы выбралі свой беларускі шлях. Не закрываліся. Не крычалі. Проста працавалі, — адзначыў Прэзідэнт і дадаў: — Павінны заўважыць, **што беларускім шляхам у 2021 годзе пайшоў увесь свет.** Гэтага ніхто не скажа, бо Беларусь не Амерыка. Калі б у амерыканцаў так было, ужо б трубілі на ўвесь свет. **Нас за гэта не пахваляць, а наадварот, будуць за гэта душыць. Праблем няма, і, на жаль, на 90 працэнтаў гэтыя праблемы прынесены звонку**».

ЦЭНЫ І ІНФЛЯЦЫЯ

Па словах Прэзідэнта, негатыўныя тэндэнцыі, якія яго вельмі непакояць, датычацца перш за ўсё цэн. Упершыню за некалькі гадоў інфляцыя перавысіла прагнознае значэнне.

«Цэны на сацыяльна значныя тавары ў сярэднім выраслі амаль на сем працэнтаў, і гэтая тэндэнцыя не пераломленая. А па некаторых таварах першай неабходнасці зафіксавана павышэнне ад 10 да 100 працэнтаў. Пры гэтым вытворцы сацыяльна значных тавараў і суб'екты гандлю знайшлі шчыліны, якія дазваляюць абыходзіць уведзеныя цэнавыя абмежаванні і павышаць цэны», — кажа Аляксандр Лукашэнка.

У гэтай сувязі ён папрасіў прэм'ер-міністра і старшыню Праўлення Нацыянальнага банка асабліва спыніцца ў дакладах на гэтым пытанні. Прэзідэнт згадвае, што часткова інфляцыя кітагалту «заразы» ўнесена звонку — на сусветным рынку ўсё даражэе. Адкрытая беларуская эканоміка закупляе там і метал, і жалеза, і іншую сыравіну па высокіх цэнах.

«Я ўжо казаў. Падчас пандэміі не працавалі, а друкарскія станкі круціліся. Долараў і еўра надрукавалі — дзяваць няма куды. Пайшла інфляцыя. Яна занесеная звонку, ніхто не адмаўляе. Але самасупакойвацца і казаць, што падаражэла і ў Амерыцы, і ў Расіі, і ў Кітаі, таму і ў нас, — не трэба спасылак толькі на гэта фактар. Фактараў гэтага павышэння цэн у краіне шмат», — заявіў Прэзідэнт.

Ён заўважыў, што нельга дапусціць, каб цэнавыя фактары пераходзілі ў наступны год.

УПУСКАЦЬ МОМАНТ НЕЛЬГА

Савет Міністраў мяркуе, што ў наступным годзе ў прыярытэт трэба ўзвесці экспарт. Пакуль

ёсць магчымасць прадаваць і замацоўвацца на сусветных рынках — трэба дзейнічаць.

«Гэта ж не навіна! **Памятаеце нашы прыярытэты — экспарт, жыллё, харчаванне. Упускаць момант, каб заявіць аб сабе, нельга.** Будзем інтэнсіўна нарошчваць валютную выручку — атрымаем моцны беларускі рубель. Насельніцтва перастане асцярожнічаць, прапануе свае грошы ў дэпазіты, аблігацыі. Так паступальна наростім базу для «доўгага» інвеставання. Старшыня Нацбанка гэта ведае. Гэта задача не толькі ўрада, але і банкаўскага блока», — падкрэслівае Аляксандр Лукашэнка.

На яго думку, і сапраўды, інвестыцый асядаюць. Папярэдні цыкл і звязаныя з ім буйныя праекты практычна завершаны. Тут, напрыклад, атамная станцыя, БНБК, Петрыкаўскі горнаабагачальны камбінат, цэлюлозныя і папяровыя комплексы, завяршаюцца праекты ў нафтаперапрацоўцы.

«Калі не абнаўляцца, то праз 3–5 гадоў будзем у аўтсайдарых па канкурэнтаздольнасці. Нездзе сітуацыю нам папсавалі звонку, а недзе мы самі недапрацоўваем. Усе задачы па інвестыцыйных дакладна прапісаны ў Праграме пяцігодкі, але разгортваюцца яны пакуль слаба. **Трэба памятаць, што людзям патрэбны не лічбы і паказчыкі. Нацыянальна хвалююць блізка ім пытанні — зарплата, работа, цэны**», — дадаў Прэзідэнт.

БЮДЖЭТ НА БУДУЧЫ ГОД

Праект бюджэту, паводле кіраўніка краіны, фарміруецца дэфіцытным, і зразумела, чаму: нясём незапланаваных выдаткі. Але з іншага боку — пытанне, дадаў Аляксандр Лукашэнка: ці ўсе эканоміяць і напружваюцца па скарачэнні неабавязковых выдаткаў?

«Таму **пытанне эканоміі, беражлівасці зноў выступае на першы план**, — заўважае Прэзідэнт і пытаецца: «Ці ёсць крыніцы на пакрыццё дэфіцыту? Ці не пацягне гэта напружанасці пры выкананні сацыяльных абавязкаў? На практыцы для нас гэта значыць, што трэба ўзмацніць дысцыпліну і гнуткасць: пераарыентавацца на дружальныя гандлёвыя і фінансавыя рынкі, не звяртаючы ўвагі на выпадкі Захаду».

Асобна прасіў ён далажыць аб сітуацыі з дзяржаўным доўгам і планах па яго пагажэнні. Аляксандр Лукашэнка падкрэслівае, што **«Беларусь заўсёды была і будзе бездакорным плацельшчыкам па сваіх абавязках. Нягледзячы ні на якія цяжкасці, мы не маем права страціць гэтую рэпутацыю**», — заўважае Прэзідэнт.

Пытанні грашовая-кредытнай палітыкі традыцыйна праходзяць у нейкім аблегчаным фармаце, канстатуе кіраўнік краіны. «Але не гэтым разам. Як я адзначаў, тэма, якая цяпер найбольш абмяркоўваецца, — высокая інфляцыя. Аргументы аб тым, што яна «імпартаваная», я ўжо казаў, наколькі іх мы можам прыняць. **Мы плануем у будучым годзе мець адзначную лічбу ў шэсць працэнтаў інфляцыі**», — адзначыў Прэзідэнт.

ЗВЯНО Ў ЦІСКУ НА РАСІЮ

Па словах Прэзідэнта, Захад вядзе гібрыдную вайну не толькі

супраць Беларусі — перадусім супраць Расіі. Наша краіна — толькі звяно ў гэтым ціску. «Больш за тое, мы аказаліся на пярэднім краі. Таму нам дастаецца першым. Мы гэта з Прэзідэнтам Расіі бачым, ацэньваем і ўздымаем адпаведным чынам», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён сцвярджае: ёсць каналы, па якіх размаўляем з праціўнікамі. «Сумуючы ўсе іх прэтэнзіі (ужо ад прэтэнзій перайшлі да больш жорсткіх патрабаванняў і ўльтыматумаў), **ад нас патрабуюць, каб Беларусь стала такой, як Украіна. Цытую: «Дэмакратычна перспектывнай, развітой дзяржавай, як Украіна». На што ім дакладна два дні назад адказалі: «Мы ніколі не станем Украінай». У нас, беларусаў, сваё бачанне перспектывы.** Тое, што творыцца на Украіне, вы выдатна бачыце. Думаю, што за гэтым сталом, дзе сабралася ўсё кіраўніцтва Беларусі, і нават **сярод нашага насельніцтва, якое хоча нармальнага жыцця для сябе і сваіх дзяцей, няма жадання стаць другой Украінай**», — мяркуе Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт заявіў, што ўвесь час сочыць, якія дзеянні ажыццяўляюць апаненты супраць Беларусі. Чарговым такім этапам кіраўнік краіны назваў мігранцкі крызіс.

Прэзідэнт заклікаў кіраўнікоў дзейнічаць рашуча, дысцыплінавана, без угавораў і доўгіх абмеркаванняў, часам імгненна. **«Галоўнай трэба зрабіць выкануючы дысцыпліну.** І мы элементарна выстаім і не дапусцім, каб тыя праблемы, што павінны мы рашаць, былі скінутыя на наш народ. **Людзі хочуць жыць нармальна, і мы ў любой сітуацыі павінны забяспечыць гэта нармальнае жыццё**», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік краіны падкрэсліў, што даслоўна перадаў словы апанентаў наконт таго, што Беларусь павінна стаць другой Украінай.

«Яны намякаюць: «Ну пытанне не ва ўладзе...» Ва ўладзе пытанне! Зусім нядаўна заявілі: «Уладу ў Беларусі трэба памянаць. Пачынаць трэба з Прэзідэнта». У нас ёсць механізм. Выбары і гэтак далей. Датэрміновыя выбары, калі нехта хоча, — калі ласка, у нас таксама ёсць механізм. Няхай прапануюць. Таму я не нагнаю абстаноўку!» — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Па словах Прэзідэнта, тых заходніх дыпламатаў, хто прыносіць падобныя ультыматумы, неабходна адпраўляць за межы краіны.

«Нягледзячы, чью краіну яны прадстаўляюць. Што мы з імі цяляемся? Яны ж працуюць на шкоду. Праўда, мы ўжо заўважылі, вось суткі збраліся (гэтыя санкцыі ўводзіць збіраліся), ужо некаторыя пазольствы пакуюць чамаданы, заяўляючы аб тым, што Прэзідэнт прыме рашэнне, іх заўтра выкінуць. Павінны іх супакоіць: мы ні ў кога чамаданы і тое, што ў чамаданы, адбіраць не збіраемся, — кажа Прэзідэнт. — Таму вы мяне пачуйце — тыя, хто чамаданы пакуюць: супакойцеся, пакладзіце свае чамаданы. Калі мы аб'явім вас персонамі «нон грата», у вас будзе час для таго, каб узяць гэтыя чамаданы і зехаць».

Марыя ДАДАЛКА.

Каментарый у тэму

Размову з журналістамі прэм'ер-міністра Раман ГАЛОЎЧАНКА пачаў з аптымістычнай заўвагі: складаны год адпрацавалі лепш, чым планавалі ў самым яскравым сцэнарыі. Рост маецца па ўсіх паказчыках, што характарызуюць стан эканомікі: і даходы насельніцтва, і ВУП, і экспартнае сальда, і плацежны баланс краіны.

«Мы не зрабілі нічога ўнікальнага. Толькі скарысталіся кан'юктурай, што склалася. Нашы прадпрыемствы аказаліся разваротлівымі, мабілізаваліся. Гэта прынесла найлепшыя вынікі па якасных паказчыках экспарту за апошнія дзесяцігоддзі», — сказаў Раман Галоўчанка.

Па яго словах, не смаглі толькі належным чынам спрацаваць у сферы сельскай гаспадаркі і будаўніцтва. АПК падвяло надвор'е, маецца недабор зерня, але наўраўнаважана гаспадаркі прадукцыяй жывёлагадоўлі і «малочкай». На будаўніцтва аказала ўплыў недаступнасць банкаўскіх крэдытаў для рэалізацыі будаўніцтва.

Адзначыў прэм'ер, што насельніцтва працягвае зацікаўленасць да банкаўскіх укладаў. «Гэта сведчыць пра давер грамадзян да органаў улады, эканамічных улад, урада, Нацыянальнага банка. Гэта таксама жаха, што меры, рэалізаваныя для павышэння даверу да беларускай банкаўскай сістэмы, спрацавалі», — дадаў кіраўнік Саўміна.

Задача на будучы год для нацыянальнай эканомікі — ва ўмовах санкцыйнага ціску, пандэмічнага напружвання спрацаваць не горш, чым сёлета. Але ўрад плануе для сябе нават рост — не менш, чым у два працэнта.

Будзе працаваць Саўмін і над унутранымі прычынамі росту інфляцыі, якая аказвае негатыўны ўплыў на кошт банкаўскага крэдытавання, пакупніцкую здольнасць насельніцтва.

«Ужо зараз па выніках кастрычніка бачым, што інфляцыя запаволілася. І за 23 дні лістапада рост цэн склаў 0,2 працэнта. За месяц гэта можа быць 0,3 працэнта. Гэта стандартны ўзровень цэнавага росту, што мелі ў неінфляцыйныя гады. Будуць працягнуты пэўныя меры адміністрацыйнага рэгулявання і меры эканамічнага характару, каб стрымаць інфляцыю», — паведамае прэм'ер.

Раман Галоўчанка дадаў, што асноўная небяспечнасць інфляцыі ў тым, што яна «з'ядае» рэальныя даходы насельніцтва. Але даходы, па яго словах, растуць хутчэй, чым інфляцыя.

Паведаміў журналістам прэм'ер-міністр і пра ўвядзенне Беларуссю мер у адказ на санкцыі.

«Мы неаднаразова папярэдзвалі партнёраў пра тое, што не варта гэтага рабіць. Па-першае, гэта нелегітымна, па-другое, ад гэтага пакутуюць грамадзяне краіны, прадпрыемствы. Тым не менш гэтыя рашэнні прынятыя. Мы некалькі разоў не прымалі меры ў адказ, спадзеючыся на іх разважлівасць. Мы падрыхтавалі і ў найбліжэйшыя дні ўвядзем пакет мер эканамічнага рэагавання ў адказ на абмежавальныя дзеянні ў адносінах нашай краіны», — расказаў прэм'ер.

Ён заўважыў, што спіс чакаецца вялікі, і гэта будучыя меры ў адказ на ціск на краіну. Па яго словах, гэты спіс будзе агучаны ў найбліжэйшыя дні.